

Interstellaire diplomatie

INTERSTELLAIRE DIPLOMATIE

Arie van Doorn

Copyright © 2019 Arie van Doorn
Omslagontwerp: Femke Bakker
Uitgever: Brave New Books
Eerste druk april 2019
ISBN 9789402187595

Dit boek is een uitwerking van een kort verhaal onder de titel 'Handelsmissie op Vega IX' dat ik in het grijze verleden heb geschreven en werd gepubliceerd in het tijdschrift Terra Magazine, nummer 127 (augustus 1994). Al tijdens het schrijven van dit korte verhaal bedacht ik dat het thema van het verhaal de potentie had om dit in een later stadium verder uit te werken en er misschien wel een roman van te maken, als ik nog eens tijd zou hebben. Dat latere stadium heeft uiteindelijk bijna vijftientig jaar op zich laten wachten, maar nu ligt er dan toch dit boek. Interstellair diplomatie is het eerste deel van de trilogie Homo Transversalis.

In voorbereiding zijn het tweede en derde deel.

San Gwann, Malta

Warffum, Nederland

April 2019

Proloog	5
Deel 1: Jongensjaren in Grakopel	7
1 Een lome namiddag (3628:07:03)	8
2 Oneven dagen zijn de beste (3628:07:04)	14
3 Oneven dagen zou je over willen slaan (3628:07:05)	23
4 Eerste dag secundair (3631:12:07)	35
5 Groepssessies (3632:03:17)	44
6 Keuzes (3635:07:01)	49
7 Ouderlijk advies (3635:07:04)	54
8 Vervolgstappen (3635:07:08)	57
9 Interface (3636:01:13)	61
Deel 2: Opleidingsjaren	67
10 Reis naar Bexam (3636:03:11)	68
11 Bexam 4 (3636:03:24)	75
12 Een eerste kennismaking met Toveka (3636:03:25)	77
13 Het Federatieve Diplomatie Instituut (3636:03:30)	83
14 Kennismaking (3636:03:31)	88
15 Yokala (3637)	91
16 Eerste stage (3639)	95
17 Een afscheid en een kennismaking (3640)	104
18 Vertrouwen (3646)	108
19 Afsluiting (3650)	112
Deel 3: Missies	115
20 Missie 1: Gestolen tijd (3721)	116
21 Missie 2: Een zaak van gewicht (3803)	124
22 Missie 3: De boomknuffelaars (3945)	137
23 Missie 4: Een merkwaardig trio (4163)	146
24 Missie 5: Droomwandelaars (4389)	168
25 Missie 6: Handelsmissie op Vega 9 (5051)	182
26 Missie 7: Een kwestie van gezond verstand (5234)	193
27 Missie 8: Een wereld op zichzelf (5234)	210
28 Missie 9: Terug naar de wortels (5234)	238
29 Missie 10: Aarde (5234)	251
Epiloog	271
Bijlage: Federatieve volken in de 37e eeuw	272

Proloog

De Federatie van Planeten werd opgericht door het menselijk ras en de Pelpiden, een hagedisachtige soort. De beide volkeren troffen elkaar voor het eerst in het Bershak stelsel, waar onderzoekers van beide soorten belangstelling hadden voor de kolonisatie van een bewoonbare planeet. De ontmoeting tussen mens en Pelpide verliep vreedzaam en omdat de hagedis-afstammelingen de eerste waren die in het stelsel arriveerden, werd de planeet aan hen gelaten.

De ontmoeting vormt de directe aanleiding tot de oprichting van de Federatie, die vanuit het bestuurlijk centrum Bexam 4 wordt geregeerd. In de millennia na de oprichting breidt de Federatie geleidelijk uit en steeds meer volkeren sluiten zich aan.

De Ontdekker-vloot is het belangrijkste middel voor ontdekking en kolonisatie van nieuwe planeten. De Federatie hanteert wel een aantal strenge normen bij de afweging een planeet te koloniseren. Deze regels vinden hun oorsprong in een traumatische eerdere ervaring waarbij in de vijfendertigste eeuw NOF (Na Oprichting Federatie) de complete inheemse bevolking van een planeet werd uitgeroeid door een gebrek aan voorzorgsmaatregelen.

Bij contacten met nieuw ontdekte volkeren wordt sindsdien een beroep gedaan op een groep hoog opgeleide medewerkers die - wanneer de observaties van de Ontdekker bemanningen daartoe aanleiding geven- kan worden ingezet om onduidelijkheden uit de wereld te helpen. Deze groep staat bekend als het Diplomaten-corps en wordt opgeleid en aangestuurd vanuit het Jensen Instituut, ook gevestigd op Bexam 4.

Van de menselijke soort is bekend dat zij oorspronkelijk ontstond op de derde planeet van een ster met de naam Sol. De exacte locatie van dit stelsel is onbekend en er rust een taboe op. De reden voor het taboe blijft onduidelijk, wel weet men dat het stelsel absoluut verboden gebied is en dat schepen die toch op zoek gingen naar de oorsprongsplaneet van de mensheid niet meer terugkeerden.

Op Pantomus 2, één van de planeten van de Federatie, wordt op 3621:14:23, dus in de zevenendertigste eeuw, Samuel Christopher Dettingworth geboren. Hij is de zoon van Jessica Dettingworth uit een zeer kortstondige relatie met een ruimtevaarder die een aantal weken op de planeet verbleef. Sam blijkt een ondernemend ventje te zijn, die zich op school snel verveelt. Van jongs af aan droomt hij van een leven in de Ontdekker-vloot. Op de mediaset thuis volgt hij zijn favoriete serie over een Ontdekker-bemanning. De schitterende avonturen die zij beleven, sterken hem in zijn voornemen verre planeten te ontdekken en vreemde volkeren te ontmoeten.

Deel 1: Jongensjaren in Grakopel

1 Een lome namiddag (3628:07:03)

'Ben blij dat de schooldag voorbij is' zei Jake en schopte een steentje in de richting van de zespotige klar die zich snel tussen de struiken uit de voeten maakte. Het dier keek nog even verontwaardigd achterom en klom vervolgens pijlsnel een boom in om daar ongetwijfeld jacht te maken op andere, kleinere insecten. Sam knikte instemmend. Hij had met name tijdens de FEDstorie sessie moeite gehad zijn ogen open te houden. Van alle vakken bleef hij dit wel het saai vinden. De geschiedenis van de Federatie was ongetwijfeld uiterst interessant voor bepaalde mensen, maar Sam hoorde daar zeker niet bij. Aangezien dat zijn laatste vak van die dag was geweest, had alleen de gedachte aan de vrije tijd daarna ervoor kunnen zorgen dat hij niet ingedommeld was. Maar om nou te zeggen dat hij heel veel van de sessie in zich had opgenomen, zou overdreven zijn. Zou hij echt ingedommeld zijn, dan had dat toch niet lang geduurd. De sensoren van zijn beeldschermfolie zouden dat gesignaleerd hebben, waarna er een signaal naar de mentrix zou zijn gestuurd. Per saldo zou zij binnen dertig seconden voor hem hebben gezeten. In gedachten kon hij haar schelle stem horen snauwen 'Kan het vak je niet boeien Dettingworth, heb je iets beters te doen soms? Wanneer leer je eindelijk dat de historie van de Federatie van wezenlijk belang is voor je verdere toekomst bla bla bla.....'.

Jake gaf hem een schouderduw en haalde hem daarmee weer terug in de realiteit. En die realiteit betekende dat ze de rest van de dag vrij hadden en lekker konden doen waar ze zin in hadden. Hij beantwoorde de schouderduw met een por in Jake's ribben en de jongens renden samen het park in richting de centrale vijver. Het park was gelegen in de wijk waarin ook hun school lag. Elke wijk van de stad Grakopel beschikte over meerdere grote parken. De inwoners van Grakopel maakten graag en vaak gebruik van de parken. Zonder uitzondering waren ze fraai aangelegd en werden met zorg onderhouden. Naast een grote variëteit aan bomen en struiken waren er uitgestrekte velden met prachtige en heerlijk geurende bloemen te vinden. Vijvers en stroompjes bevatten allerlei vissen en er waren weiden waarin de ranke, sierlijke inheemse hertachtigen graasden. Wandelpaden liepen kriskras door het park en boden de bezoekers schier oneindige mogelijkheden om steeds weer een andere route te kiezen. Midden in het park bevond zich de centrale vijver. Aan het water stonden veel bankjes, omringd door velden met bloemen afgewisseld door fraaie hoge bomen die voor een weldadige schaduw op en rond de bankjes zorgden op warme zomerdagen als deze. Daar

was hun favoriete plek, een oude boom aan de rand van de vijver met dikke, lange takken.

Ook vandaag klommen ze er tot halverwege in en zochten een brede tak uit om op te zitten. Eenmaal gezeten, keken ze uit over de vijver en het omringende park. Omdat het lekker weer was, zaten er veel mensen op de bankjes. Een tijdje zaten ze daar, hun benen bungelend over de rand van de tak. Beiden wisten ze waar het wachten op was. Na een half uur hadden ze geluk. Op een tot dan toe leeg bankje nam een man plaats die zeker niet mager genoemd mocht worden. Een paar minuten later kreeg hij gezelschap van een tweede man, die aan de andere kant van de bank plaatsnam. Overduidelijk kenden zij elkaar niet. Sam en Jake konden zien dat de beide mannen elkaar kort groetten en zich daarna elk in hun communicator verdiepten.

De jongens keken elkaar aan en grijnsden. Jake haalde uit zijn rugzak een doosje te voorschijn en maakte het open. De inhoud bestond uit een mini-drone en een klein scherm met bedieningspaneel. Jake activeerde de drone. 'Eerst even de stemanalyse' suggereerde Sam. Jake knikte en stuurde de drone op pad. Via de ingebouwde camera en het kleine scherm volgden ze het ding terwijl het geluidloos naar de bank zweefde waarop de beide heren zaten. Daar aangekomen hechtte de drone zich aan de achterkant van de bank, vlakbij de man die als tweede was aangekomen. Jake schakelde de stemanalyse in. Aangezien de man zijn communicator met voice control bediende via zijn keelmicrofoon, duurde het niet lang voordat de drone het stempatroon had vastgelegd.

Jake begon met het inspreken van een tekst. Na een paar pogingen keken Sam en hij elkaar aan en knikten. Ja, dat was voldoende provocerend. Jake stuurde de tekst door naar de drone met de opdracht deze met het stempatroon van de tweede man af te spelen. De jongens keken geïnteresseerd wat er zou gaan gebeuren.

Via de camera van de drone konden ze prima meegenieten. Met de stem van de tweede man schalde het uit de luidspreker van de drone 'Ja schat met mij. Ik kom zo naar huis, ben nog even in het park maar er zit hier een hele dikke vent naast me die alle zon blokkeert'. Ook zonder camera konden de jongens zien hoe de eerste man als door een spin gebeten opsprong en om zich heen keek. Aangezien er niemand anders dan de andere heer in de omgeving was, trok hij al snel de conclusie dat deze beledigende woorden van zijn buurman kwamen, temeer omdat deze druk met zijn communicator in de weer was geweest.

De andere man had de woorden natuurlijk ook gehoord en wel met een hem heel bekende stem. Iets verdwaasd keek ook hij om zich heen, vervolgens naar zijn inmiddels paars aangelopen buurman en opende zijn mond om iets te zeggen. Zijn buurman wachtte dat niet af en begon te tieren dat het een lieve lust was. Jake liet tijdens deze verwarring de drone snel terugkeren naar de boom. De kiem voor de twist was gezaaid, nu hoefden ze alleen de menselijke natuur het werk maar te laten doen.

Ze werden niet teleurgesteld in hun verwachtingen; beide heren stonden inmiddels hevig gebarend tegenover elkaar, waarbij beiden inmiddels een fraai kleurtje paars bereikten. Al snel verwerden de hevige gebaren tot duw- en trekwerk. Andere parkbezoekers kwamen aanlopen om te zien waar het gekrakeel over ging. De jongens konden zien hoe mensen probeerden de zaak te sussen, maar tevergeefs. Iemand had al de bevoegde autoriteiten ingeschakeld en spoedig kwam er een polrob aangesuisd om handhavend op te treden. De robot wist uiteindelijk de rust te herstellen en het publiek droop af. Beide ruziemakers werden na wat laatste vermanende woorden van de emotionele ordebewaker heengezonden.

Nog nagenietend van hun grap klommen Sam en Jake uit de boom en liepen richting de uitgang van het park. De zon begon onder te gaan en de eerste van beide manen was inmiddels aan de horizon verschenen. De jongens namen afscheid en sloegen elk de weg naar hun eigen huis in. Sam wist dat zijn moeder over ongeveer een half uur thuis zou komen. Hij had haar 's morgens beloofd voor haar thuiskomst te checken of de servo's van hun appartement alle huishoudelijke taken hadden uitgevoerd en of de bestelde boodschappen waren bezorgd.

Aangekomen bij het appartementencomplex stapte Sam in de lift die hem zonder voelbare versnelling naar de achtendertigste verdieping bracht. Vanuit de lift sloeg hij rechtsaf de gang in van de noordelijke poot van het complex. Bij zijn appartement aangekomen opende de deur zich nadat een irisscan hem als bewoner had geïdentificeerd. Sam stapte naar binnen en gooide zijn rugzak in de hoek van de ruime hal. Zich realiserend dat zijn moeder een hekel had aan rondslingerende spullen, pakte hij de rugzak weer op, zuchtte en hing hem netjes aan de daarvoor bestemde haak. Hij stapte de woonkamer in en besloot zich meteen maar van zijn taken te kwijten. 'Domus?' riep hij naar de AI van het appartement. De kunstmatige intelligentie antwoordde onmiddellijk. Zijn goed gemoduleerde stem, noch mannelijk noch vrouwelijk, klonk vanuit één van de onzichtbare luidsprekers. 'Ja Sam wat kan ik voor je doen?' vroeg de AI. 'Rapport over de status van de schoonmaak servo's en volledigheidscntrole op geleverde boodschappen'. Met de Domus eigen accuratesse kwam

het antwoord. 'Servo's melden alle ruimtes schoongemaakt. Controle van apparatuur wijst op een te verwachten uitval van een verlichtingselement in de keuken binnen zes dagen. Reparatieverzoek is ingediend bij afdeling Technisch Beheer van het complex. Bevestiging ontvangen dat preventieve vervanging morgen kan plaatsvinden. Graag autorisatie voor toegangsverlening aan reparatie-eenheid. Bestelde boodschappen zijn geleverd en opgeborgen.' Sam plofte op een stoel neer. 'Toegangsverlening geautoriseerd, mediaset inschakelen op kanaal dertien'.

Het grote scherm in de wand sprong aan en toonde een lijst met de programma's die op dat moment via kanaal dertien beschikbaar waren. Sam's voorkeur kennende, had de AI al een programma gemarkeerd. Sam bevestigde de keuze en nestelde zich behaaglijk in de ruime stoel om naar de nieuwste aflevering van zijn favoriete programma te kijken. Een blik op de timer leerde hem dat hij de aflevering nog wel zou kunnen kijken voordat zijn moeder thuiskwam. Tevreden liet hij het afspelen beginnen en zonk weg in de wereld van de Ontdekkervloot. Het leek hem heerlijk om, net als de hoofdpersonen van deze serie, ver afgelegen werelden te bezoeken en hun geheimen te ontraadselen. Natuurlijk realiseerde hij zich dat de serie een geromantiseerd beeld schetste van het werk aan boord van een Ontdekker. De meeste tijd zou ongetwijfeld gaan zitten in routinematige werkzaamheden, maar toch... De romantiek van het ruimtevaardersbestaan liet hem niet los.

Sam wist dat zijn moeder dat behoorlijk anders zag. Jessica had hem verteld dat zijn vader een bemanningslid van een vrachtaarder was geweest die Pantomus 2 had aangedaan. Tijdens een verlof hadden hij en Jessie elkaar ontmoet en van het een was het ander gekomen. Dat 'ander' hing nu in een stoel te kijken hoe de Ontdekkerbemanning verre werelden verkende. Zijn vader had hij nooit ontmoet. Na zijn verlof was deze weer vertrokken, niet eens wetend dat zijn avontuurtje met Jessica niet zonder gevolgen was gebeven. Aangezien Jessica ook niet veel over hem had geweten, had ze het maar zo gelaten en besloten het kind alleen op te voeden.

Jessica zelf werkte als gewaslaborant in een bedrijf dat zich bezighield met de veredeling van gewassen en met name van granen. De agrarische sector concentreerde zich volledig op Pestoria, één van de drie continenten van Pantomus 2. Pestoria beschikte over een voor landbouw geschiktere bodemsamenstelling dan de beide andere continenten. Ambulovar, het continent waarop ook de stad Grakopel lag, was grotendeels verstedelijkt. Ook de enige ruimtehaven van de planeet bevond zich op dit continent. Het derde continent Menechim tenslotte was geheel bedekt met jungle en nagenoeg ongerept. Op Menechim leefde maar een kleine twee procent van de bevolking van

Pantomus 2, veelal biologen en andere onderzoekers, maar ook een aantal zonderlingen die zich van de beschaving afzijdig wilden houden. Naast de drie continenten bestond het oppervlak van de planeet voor 52 procent uit zee.

Bijzonder aan de granen die op Pestoria verbouwd werden, was dat deze in een hoog tempo autonoom muteerden. Juist daarom was Jessie's vakgebied interessant, het was zaak om doorlopende aanpassingen te maken om de juiste mutaties te stimuleren.

Jessica hield van haar werk en de uitdagingen die het met zich meebracht. Ook vandaag was weer een drukke dag geweest. Ze was blij dat ze na zes uur geconcentreerd werken de deur van het laboratorium achter zich dicht kon trekken en naar huis kon. Onderweg checkte ze via haar communicator of Sam inmiddels al thuis was. Van de AI kreeg ze te horen dat haar zoon inmiddels al een uurtje thuis was en nu voor de mediaset zat. Ze gaf de keuken-servo opdracht om alvast de maaltijd te gaan voorbereiden. Een kwartier later arriveerde ze bij hun appartement, ging naar binnen en begroette haar zoon met een dikke knuffel. 'Hallo Sam, hoe was je dag?' 'Beetje saai' antwoordde hij 'en hoe was het bij jou?'

Jessie wist dat Sam zich snel verveelde. Uit IQ-tests was al vroeg gebleken dat hij een slim ventje was en zaken snel in zich opnam. Maar als iets hem niet interesseerde, was hij snel afgeleid. 'O ging ook wel' beantwoordde ze Sam's vraag. 'Heb je trek? Het eten zal zo wel klaar zijn'. Inderdaad kondigde de keuken-servo enkele minuten later aan dat de maaltijd gereed was. Jessica en Sam gingen aan tafel en aten met smaak van hetgeen de servo bereid had.

Na de maaltijd gaf Jessie de servo opdracht de tafel af te ruimen en ging met Sam terug naar de woonkamer. 'Heb je morgen een drukke dag op school?' vroeg ze hem. 'Best wel, maar wel leuk. Morgen is weer een even dag en dan hebben we bijna uitsluitend interessante vakken. Dus stellografie, AI-link, interactie en kunstbeelding. Dan overmorgen weer een saaie dag met FEDspraak, planeetkunde, biodiversiteit en als ergste FEDstorie. Ik wou dat ik die oneven dagen over kon slaan.' 'Dus biodiversiteit vind je een saai vak, dan zie ik je niet in mijn voetsporen treden' glimlachte Jessie.

Zo praatten ze nog een tijdje door over school en beroepskeuzes. Hoewel Sam nog jong was, vond Jessica het belangrijk daar regelmatig met hem over te spreken. Als hij van de primaire school naar de secundaire overstapte, zou hem dat helpen om daar het juiste vakkenpakket te kiezen. Natuurlijk besepte ze dat het lastig voor een kind was zo jong al daarover na te denken. Maar Sam was een slim

ventje en ze wilde hem zoveel mogelijk de kans geven zich te ontplooiën.

Ze keken nog een tijdje samen naar de mediaset en lieten het nieuws uit de Federatie over zich heen komen. Zoals bijna elke dag was dit een bonte mengeling van politiek, economie, kunst en wetenschap. Bij die laatste sectie kwam het bericht dat de Ontdekkervloot bezig was een onlangs ontdekt zonnestelsel te onderzoeken. Tot dusver was gebleken dat van de twaalf planeten van het stelsel slechts één vormen van leven vertoonde. Met de eerste afstandsobservaties had men vastgesteld dat er zowel plantaardig als dierlijk leven was. Onder het dierlijke leven leek een soort te zijn die een rudimentaire intelligentie bezat. De wetenschappers hadden tenminste primitieve bouwwerken ontdekt en sporen die op gebaande wegen leken te duiden. Dit betekende meteen, zo werd uitgelegd, dat er vooralsnog geen sprake kon zijn van een landing op die planeet. Het belangrijkste protocol van de Federatie bepaalde dat intelligent leven zich zelfstandig moest kunnen ontwikkelen tot het niveau waarop contact met hogere beschaving voldoende veilig was.

Sam zat bij dit onderwerp aan de mediaset gekluisterd en Jessie zag zijn ogen glimmen. Natuurlijk wist ze van zijn interesse voor de Ontdekkervloot en was ze zich bewust van het feit dat hij het leven op een Ontdekker idealiseerde. Nog steeds hoopte ze, dat hij andere interesses zou vinden. Ze moest eerlijk tegenover zichzelf bekennen dat ze een licht vooroordeel had tegen ruimtevaarders in het algemeen. Dat dit vooroordeel zijn oorsprong vond in de ervaring met Sam's vader, besepte ze ook wel. Maar iets rationeel weten en het emotioneel zo ervaren waren nu eenmaal verschillende dingen. Ze snapte ook wel dat Sam zijn eigen keuzes in het leven zou gaan maken, maar een beetje bijsturen op zijn tijd....

Geërgerd zette ze deze gedachten van zich af. Ze vond dat ze hier open tegenover moest staan, maar eenvoudig was dat nog steeds niet. Ze keek op de timer en zag dat het bedtijd voor Sam begon te worden. Zoals elke avond sputterde hij wat tegen, maar ging vervolgens gedwee naar bed. Jessica gunde zich nog twee uurtjes ontspanning met haar favoriete muziek die door de mediaset werd gepresenteerd in combinatie met bijpassende bewegende en statische beelden. Ze kon eindeloos van deze audiovisuele combi genieten, liefst met een goed glas wijn erbij. Uiteindelijk besloot ze dat het voor haar ook morgen weer vroeg dag zou zijn en trok zich ook terug in haar slaapvertrek.

2 Oneven dagen zijn de beste (3628:07:04)

De volgende morgen werd Jessie gewekt door haar slaapkamer servo met het vrolijke gekwetter van vogels. Ze rekte zich uit, stapte uit bed en stapte de douchecabine in. 'Rondom, medium intensiteit, half warm' droeg ze de servo op. Genietend van de van alle kanten komende waterstralen werd ze pas echt wakker. Na de douche zocht ze haar kleding voor die dag uit en ging vervolgens naar de keuken om zich met het ontbijt bezig te houden. Sam was inmiddels ook wakker geworden en had zich ook aangekleed. Net na haar kwam hij de keuken in en schoof aan tafel. 'Goedemorgen mam' zei hij en schonk zich een glas vruchtensap in. 'Goedemorgen Sam' antwoordde Jessica en ging ook aan tafel zitten met de kop sterke koffie die ze net uit de drankautomaat had getapt. Ook zij schonk zich een glas vruchtensap in uit de karaf die de keuken-servo had neergezet. Beiden bedienden zich van broodjes, beleg en fruit en genoten van het ontbijt. Op de achtergrond las de mediaset het ochtendnieuws. Jessica vond het niet prettig 's morgens meteen al met allerlei visuele prikkels te worden geconfronteerd en had daarom de mediaset standaard ingesteld op alleen audioweergave.

Na het ontbijt pakten Jessie en Sam hun spullen voor die dag in en verlieten tegelijk de woning. Een deel van de route naar haar werk viel samen met Sam's route naar school. Aangekomen op het punt waarop hun wegen zich scheidten, gaf Jessie Sam een aai over het hoofd en wenste hem een prettige dag. 'Jij ook een prettige dag mam en tot vanavond' antwoordde Sam, draaide zich om en vervolgde zijn pad. Jessica keek hem even na, glimlachte en liep verder richting haar werklocatie. Het instituut waarvan haar laboratorium deel uitmaakte, lag een kilometer verderop en ze genoot altijd van de wandeling erheen. Nog even de frisse buitenlucht en de gelegenheid alvast in gedachten de komende werkdag door te nemen.

Bij het pand aangekomen, ging ze door de ingang de ruime hal binnen en begaf zich naar de liften. Na de juiste etage gekozen te hebben, identificeerde ze zich door middel van een irisscan. De lift zette zich in beweging en bracht haar naar de zestiende verdieping. Ze stapte uit, liep naar haar laboratorium en groette haar collega's. Vervolgens koos ze een werkplek en begon aan haar werkzaamheden. Deze zouden haar volledige concentratie vereisen; aan Sam dacht ze nu even niet meer.

Sam ondertussen dacht al lang niet meer aan zijn moeder. Al na tweehonderd meter was hij wat schoolvriendjes tegengekomen en al stoeiend en lachend liepen ze samen verder. Al snel arriveerden ze bij het schoolgebouw. Binnengekomen begaven ze zich naar de lesruimte. Deze was cirkelvormig met een doorsnede van ongeveer

vijftig meter. In een cirkel rondom de as van de ruimte waren de individuele lesplekken geplaatst. Deze bestonden uit een halve bol per plek met een doorsnede van twee meter. In het midden van de halve bol bevond zich een comfortabele stoel met in de leuning verwerkte bedieningsunits. Wanneer de lesplek niet in gebruik was, stond de halve bol aan de buitenkant deels open zodat men er toegang toe had. Tijdens gebruik sloot de halve bol zich volledig en werd ondoorzichtig. Ook geluid drong op dat moment niet meer binnen. Hierdoor kon iedereen zijn individuele programma volgen zonder medeleerlingen te storen. De totale binnenkant van de halve bol was beschikbaar als beeldscherm. Bij sommige onderdelen werd slechts een deel als scherm gebruikt, zoals bijvoorbeeld bij het vak interactie. Bij stelografie daarentegen werd het gehele oppervlak van de halve bol gebruikt zodat de volledige hemisfeer van een deel van het heelal kon worden weergegeven en men daadwerkelijk de indruk kreeg daar midden in te zitten.

Rondom de cirkel met halve bollen liep een rail waarop zich één enkele cabine bevond. Deze was vergelijkbaar met de individuele lesplekken, maar kon over de rail bewegen. Deze cabine werd gebruikt door de mentrix. Op haar scherm werden de gegevens over de voortgang van de studenten weergegeven in hun individuele programma's. De mentrix kreeg vanuit de besturende AI signalen als een leerling hulp nodig had of als ander ingrijpen noodzakelijk was. De mentrix-console werd dan via de rail naar de unit van de betreffende leerling gebracht en beide bollen openden zich zodat de leerling en de mentrix direct contact hadden.

Omdat de AI alle individuele lesprogramma's parallel aanbood, was ingrijpen door de mentrix niet al te vaak nodig en beperkte deze zich tot monitoren van de voortgang. De lesunits signaleerden ook wanneer een student afgeleid raakte. In tegenstelling tot Sam's beleving hiervan mocht dat natuurlijk best gebeuren. Wanneer dat afdwalen een structureel karakter had, kon het een indicatie zijn dat het lesprogramma voor de betreffende leerling aanscherping behoefde.

In het centrum van de lesruimte, dus binnen de cirkel met individuele lesplekken, was een eveneens cirkelvormige ruimte met een doorsnede van vijftien meter waarin zich de facilitaire ruimtes zoals toiletten, een pantry en wat tafeltjes en stoelen bevonden. Deze plekken werden gebruikt om te pauzeren of te overleggen over gezamenlijke projecten.

Sam koos een lesplek uit en nam plaats op de stoel. De bol sloot zich en werd ondoorzichtig. Het deel recht voor hem werd als beeldscherm geactiveerd en een vriendelijk gezicht kwam in beeld. De AI gebruikte

verschillende avatars om met de leerlingen te communiceren. Deze werden zoveel mogelijk afgestemd op de voorkeur van de betreffende leerling en diens stemming op dat moment. Nu keek Sam naar het gezicht van een man van ongeveer dertig jaar met donker krullend haar en een baard van drie dagen. Een sonore stem begroette hem. 'Goedemorgen Sam, hopelijk heb je genoten van je vrije tijd. Het lesprogramma van vandaag bestaat uit kunstbeelding, AI-link, stellografie en interactie. Bij kunstbeelding gaan we vandaag aandacht besteden aan beeldhouwen. Tijdens AI-link gaan we verder met het testen van je respons op de directe interactie met AI's op basis van een nu nog uitwendige interface. De Orion-nevel is vandaag onderwerp van stellografie en de interactie-opdracht van deze dag is een groepsproject met twee medeleerlingen betreffende conflicthantering. Omdat de groepsopdracht de aanwezigheid van twee anderen vereist, kun je hiervoor kiezen uit drie tijdsblokken van een uur. De overige vakken zijn geheel vrij in te plannen. Wil je op de rechter bedieningsunit je keuzes aanwijzen?'

Sam besloot te beginnen met stellografie, daarna een blok voor het interactie-project te reserveren en dan na de middagpauze te beginnen met AI-link en af te sluiten met kunstbeelding. Hij gaf de keuzes in op de console en startte de sessie stellografie. Op de binnenkant van de bol werd een projectie getoond van de Melkweg waarbij het leek of de stoel van Sam zich bevond in het absolute centrum hiervan. Nadat Sam een minuutje had gekregen om aan het beeld van de Melkweg te wennen, hoorde hij weer de sonore stem van de AI. 'Dit is de Melkweg gezien vanuit het gigantische zwarte gat in het centrum. Het rode puntje geeft aan waar zich de ster Bexam bevindt. De vierde planeet van Bexam is zoals je weet de hoofdplaneet van de Federatie.' Ergens rechts zag Sam eerst een rode punt oplichten. Dat was Bexam, wist hij. Terwijl hij zijn blik focuste op Bexam, leek hij zich daar naartoe te bewegen. Het effect ontstond doordat de AI de projectie draaide zodat Bexam nu recht voor Sam in beeld was. Tegelijkertijd werd ingezoomd op de ster, zodat deze groter en groter werd. Op enig moment kon Sam de zeven planeten die om de ster draaiden, waarnemen. Bexam 4 was te zien als een heldere blauwe punt. Op het moment dat Sam zijn blik richtte op de planeet, werd deze razendsnel groter.

Van buiten de dampkring keek hij nu virtueel neer op het oppervlak van de planeet. Het beeld verplaatste zich de dampkring in en hij leek te landen op de grote centrale ruimtehaven. Het blikveld draaide en hij leek naar boven te kijken. Langzaam werd het donker op de planeet en door de heldere dampkring kon hij de sterren waarnemen. De stem van de AI vervolgde: 'Als we boven de noordpool van Bexam 4 kijken, dan kunnen we in heldere nachten de Orionnevel waarnemen. De nevel is tussen de 713 en 737 lichtjaar verwijderd van Bexam'. Op het

scherm werd een deel van de nachthemel wit omcirkeld. Terwijl Sam's blik zich op dat gebied richtte, werd de Orionnevel snel groter totdat deze bijna beeldvullend werd. 'De Orionnevel bestaat uit ongeveer tweeduizend sterren en een aantal protosterren'. Meer feiten en beelden van de nevel werden door de AI verstrekt en Sam verzonk volledig in de magische combinatie van beeld en gesproken woord. Voordat hij het in de gaten had, gaf de AI het signaal dat de tijd voor dit lesblok verstreken was en dat Sam nog vijf minuten de tijd had voor het begin van de interactie-sessie met zijn twee medeleerlingen.

Sam zuchtte, in gedachten nog nagenietend van alle beelden. Hij stond op uit zijn stoel en liep naar de achterwand van de bol. Deze opende zich en gaf toegang tot de centrale cirkel. Sam liep naar de pantry, haalde iets te drinken en te eten en liep richting het tafeltje waaraan zijn medeleerlingen al hadden plaatsgenomen.

Hij begroette hen en ging zitten. In het midden van de tafel lichtte de instructieholo op. De AI begon uit te leggen waar dit interactieproject over ging. 'In eerdere opdrachten hebben jullie al kennisgemaakt met de basisprincipes van conflicthantering. Dit keer gaan we een stapje verder maken. Waar het in de vorige casussen ging om conflicten tussen mensen met wie jullie je in een rollenspel moesten identificeren, gaat het deze keer om een conflict tussen mensen en een niet-menselijk ras. We gaan dat in vier stappen benaderen. Ik zal zometeen de aard van het conflict toelichten. Daarna gaan jullie met elkaar bepalen hoe je het conflict zou aanpakken wanneer beide partijen menselijk zouden zijn. In de tweede stap bepalen jullie vervolgens hoe je dat zou doen vanuit menselijk perspectief wetend dat de tegenpartij niet-menselijk is. Bij de derde stap gaat het erom te bepalen waar de verschillen in aanpak zitten tussen stap één en twee. Tenslotte formuleren jullie de leerpunten die je uit dit geheel kunt trekken'.

Sam en zijn medeleerlingen knikten begrijpend. De holo vervolgde: 'Mooi zo, dan hier de achtergrond van het conflict. De Ga'shweek zijn een niet-menselijk ras van zuurstofademers wiens voorouders amfibisch waren. Je ziet dat nog aan hen aangezien ze nog rudimentaire kieuwen bezitten naast normaal functionerende longen. Hun thuisplaneet heeft een atmosfeer die voor mensen goed adembaar zou zijn, alleen is de luchtdruk wat hoger dan wij gewend zijn. Het feit dat beide soorten kunnen gedijen op dezelfde soort planeten, betekent impliciet een concurrentie om onontgonnen planeten. Misschien hebben jullie wel eens gehoord van de Ga'shweek; tegenwoordig zijn ze lid van de Federatie. Toen mensen voor het eerst met hen in contact kwamen, leidde dit initieel tot conflicten. De casus die jullie gaan behandelen, is dus daadwerkelijk gebeurd. Bij de evaluatie kunnen we dus ter verdere lering ook jullie

oplossing nog eens naast de werkelijk gekozen oplossing leggen. Het eerste contact met hen vond plaats toen beide soorten elkaar troffen bij een zuurstofplaneet waarin we allebei interesse hadden. Aangezien geen van beide nog een vestiging op de planeet en daarmee een claim op het eigendom ervan had, was het de vraag welke partij dit recht op zou eisen en hoe de andere partij zou reageren. Tot zover de eerste toelichting. Ik stel voor dat jullie je vandaag beperken tot stap één: hoe zou je dit aanpakken wanneer beide partijen menselijk zouden zijn geweest. Veel succes!

De holo verdween en Sam en de anderen keken elkaar aan. Een lastige opgave; de eerste stap was nog de eenvoudigste, maar daarna zouden ze zich moeten gaan verplaatsen in de denkwereld van een andere soort en hoe doe je dat? Sam nam het initiatief en stelde voor het eerst maar eens te hebben over de aanpak van de eerste stap. Na wat discussie werden ze het over eens eerst maar eens vast te stellen uit welke onderdelen het proces van conflictoplossing tussen twee menselijke partijen zou bestaan, wie de betrokkenen zouden zijn en welke relevante informatie ze nodig zouden hebben.

Dit vastgesteld hebbend, gingen ze aan de slag en voor ze het in de gaten hadden, was het al tijd voor de lunchpauze. Ze besloten gedrieën te lunchen en ondertussen nog even door te praten over hun project. In de pantry kozen ze uit de voedsel- en drankautomaten hun lunchpakket en namen weer plaats aan tafel. Al etend praatten ze nog even verder en na de lunch ging ieder terug naar de eigen lesplek om zich te verdiepen in het volgende vak. Sam sloot zijn bol en activeerde de AI-link sessie. Het beeld van de AI-avatar verscheen op het scherm en diens stem klonk: 'Goedemiddag Sam, ik hoop dat je lekker geluncht hebt en dat je klaar bent voor de vijfde respons-test.' Na Sam bevestigende antwoord ging de avatar verder: 'Zoals je weet is het vak AI-link bedoeld om je voor te bereiden op de directe interface die je als volwassene krijgt tussen je eigen brein en AI's. Om in kaart te brengen hoe jouw brein reageert op een dergelijke interface, wordt een aantal tests uitgevoerd om te bestuderen wat de respons van jouw brein is op indrukken die niet-zintuigelijk worden doorgespeeld. Hiervoor gebruiken we vanzelfsprekend niet een echte directe interface. Voor de simulatie worden externe receptoren gebruikt die via neurale inductie de betreffende indrukken voeden aan je hersenen. Door het registreren en interpreteren van jouw zintuigelijke reacties, spierreflexen en wisselingen in je lichamelijke functies krijgen we een goed inzicht in de respons van je brein. Probeer je tijdens de test zoveel mogelijk te ontspannen. Tijdens de eerste vier sessie hebben we gemeten hoe je reageerde op virtuele prikkelingen van je gezichtsvermogen, gehoor, reuk en smaak. In deze vijfde sessie zullen we vaststellen hoe je reageert op prikkelingen van je tastzin.

Wanneer je zo ver bent, kun je met de linker bedieningsunit de test starten.'

Sam had de eerste vier sessies als erg grappig ervaren; door de externe prikkels had hij zaken gezien, gehoord, geroken en geproefd waarvan hij wist dat ze niet echt waren. Toch hadden ze hem heel realistisch geleken. Tijdens de smaaktest bijvoorbeeld waren zijn smaakpapillen geprikkeld zodat het leek of hij iets heel zuurs proefde. Als directe reactie had hij zijn gezicht vertrokken, zich meteen gerealiseerd dat dit niet echt was, maar was er toch niet in geslaagd de grimas te onderdrukken. Hij was dan ook benieuwd hoe deze sessie zou verlopen.

Met zijn linkerhand startte hij de test. Uit beide armlenningen van zijn stoel kwamen de receptoren te voorschijn. Ze werden aan weerszijden van zijn hoofd gepositioneerd ter hoogte van de slapen. Hij voelde de koele vlakken zacht tegen zijn hoofd aandrukken. Vanuit de rugleuning van de stoel kwam een derde receptor en maakte contact met zijn voorhoofd net boven de neuswortel. Sam ontspande zich en de test nam een aanvang. Achtereenvolgens kreeg hij gewaarwordingen als warmte, kou, jeuk en lichte pijn voorgeschoteld. Daarna volgden combinaties van deze sensaties; zijn linkerhand leek koud te worden terwijl zijn rechter bovenarm begon te jeuken. Op enig moment hielden de simulaties op. Sam had alles met interesse gevolgd, het was geen moment onaangenaam geweest. De receptoren op zijn hoofd zaten nog steeds op hun plek. Sam verwachtte dat deze nu wel zouden worden verwijderd, maar vooralsnog gebeurde dat niet. Net toen hij zich begon af te vragen wat hiervan de reden was, kreeg hij het gevoel sterk naar links over te hellen. Snel leunde hij naar rechts om zijn evenwicht te herstellen. Direct daarop lieten de receptoren los van zijn hoofd en verdwenen weer in de stoel.

De avatar verscheen weer in beeld en glimlachte geruststellend. 'Dat ging goed Sam. Dat laatste was een test van je evenwichtsorgaan. Ook dat maakt onderdeel uit van je tastzin. Ik hoop dat je er niet van schrok'. Sam grijnsde en antwoordde: 'Ik had even het gevoel alsof ik omviel'. 'En je lichaam, met name je spieren, reageren dan autonoom om dat te voorkomen' bevestigde de AI. 'Sommige mensen reageren op deze test door juist dezelfde kant op te bewegen in plaats van tegengesteld. Als dat niet vooraf wordt vastgesteld en men krijgt een directe interface, dan kan dat tot vervelende ongelukken leiden'. Sam glimlachte terwijl hij zich voorstelde hoe mensen door zo'n verkeerde stimulans spontaan omvielen. De avatar vervolgde 'De geïnverteerde reflex doet zich vreemd genoeg vaker voor bij rechtshandigen dan bij linkshandigen. Er is nog geen verklaring voor gevonden. Het is

gelukkig heel simpel op te lossen door de AI-link juist de 'verkeerde' stimulans te laten geven zodat de 'goede' reflex volgt'.

Sam pauzeerde even in de centrale ruimte en dronk een glas vruchtensap. Hij genoot van de zoete smaak en probeerde zich voor te stellen dat een actieve AI-link een glas water dus ook zo kon laten smaken. Enerzijds vond hij dat een grappig idee, anderzijds bekreep hem een onaangenaam gevoel als hij zich voorstelde dat hij zo eenvoudig te manipuleren was. Hij nam zich voor eens aan zijn moeder te vragen hoe zij als volwassene het gebruik van de AI-link ondervond. Na zijn glas te hebben leeggedronken, keerde hij terug naar zijn lesplek voor de laatste sessie van deze schooldag, kunstbeelding. Hoewel hij niet bepaald uitblonk in dit vak, vond hij het wel heel leuk om creatief bezig te zijn. Hij nam dan ook snel weer plaats in zijn stoel en activeerde de sessie.

Weer verscheen de avatar van de AI in beeld. 'Zoals gezegd, gaan we ons in deze sessie bezighouden met beeldhouwen' zei deze. 'Beeldhouwen is één van de vroegste kunstuitdrukkingen van de meeste rassen. Dat komt omdat wezens in een vroeg ontwikkelingsstadium er weinig voor nodig hebben om het te kunnen beoefenen. Alle benodigdheden zijn in de basis in de natuur terug te vinden. Het enige dat men voor de eerste pogingen nodig had, was het materiaal om iets van te maken -meestal steen- en iets om het te bewerken: meestal een andere, maar liefst hardere steen. Als een beschaving zich verder ontwikkelt, worden met name de gereedschappen complexer. Het basismateriaal dat bewerkt wordt, verandert nauwelijks'. Sam knikte begrijpend; dat klonk best logisch. De avatar vervolgde 'natuurlijk zijn er kunstuitingen die een grote gelijkenis hebben met beeldhouwen, houtbewerking bijvoorbeeld. Ook daar zie je dat een basismateriaal al vroeg in de ontwikkeling wordt bewerkt met een steen. Omdat hout over het algemeen een veel zachter materiaal is dan steen, is de bewerking ervan eenvoudiger. En daar komt meteen het kenmerkende verschil naar voren. Juist omdat hout veel eenvoudiger te bewerken is, wordt het in eerste instantie veel meer gebruikt om gebruiksvoorwerpen van te maken, zoals bijvoorbeeld kommen en lepels. Steen is daar veel minder geschikt voor en wordt veel eerder puur voor kunstuitingen gebruikt. En in de meest primitieve tijden is 'kunst' dan eigenlijk een te abstract begrip. Primitieve wezens proberen in eerste instantie met behulp van steen iets duidelijk te maken en over te dragen. Zo maken jagers bijvoorbeeld een beeldje van hun prooidieren om aan elkaar uit te leggen op welke prooi er gejaagd gaat worden en hoe ze de jacht aanpakken'.

'Is dat voor alle rassen zo of met name voor de mensachtige soorten?' vroeg Sam. 'Goede vraag' antwoordde de AI. 'Als we kijken naar de

ons bekende rassen, dan geldt dat voor al die soorten. Wat natuurlijk een belangrijke randvoorwaarde vormt, is de vraag of een soort beschikt over grijporganen om gereedschappen vast te houden. De vraag is natuurlijk wel of een soort die geen gereedschappen kan vasthouden, zich ooit tot een hoger beschavingsniveau zal kunnen opwerken. Tot nu toe zijn we nog geen ras tegengekomen dat zonder het gebruik van gereedschappen tot een hoger evolutionair peil is gekomen, maar uit te sluiten is dat natuurlijk niet'.

Na zich ervan vergewist te hebben, dat Sam op dit punt geen verdere vragen had, kondigde de avatar aan dat ze nu een kort overzicht gingen bekijken van bewerkingsvormen van steen en aanverwante materialen tijdens de verschillende evolutionaire fases van een ras. 'In de meest primitieve vorm maakt men gebruik van een steen om een andere te bewerken' vertelde de AI en op het beeldscherm was te zien hoe iemand met een vuistgrote steen inhakte op een groter stuk steen en er zo stukken afsloeg. 'Dat kost op zich veel kracht en op enig moment komt iemand op het idee de bewerkende steen vast te zetten op een steel om zo beter kracht te kunnen zetten' vervolgde de avatar. Op het scherm werd getoond hoe het kleine stuk steen met vezels aan een tak werd gebonden. Het bewerken van de grotere steen ging verder, maar nu met een soort bijl, waardoor er grotere stukken van de steen konden worden afgehakt. 'Dan, nadat een ras heeft geleerd het vuur te beheersen en men heeft uitgedokterd hoe metalen voorwerpen te vervaardigen, ontstaan de eerste complexere gereedschappen'. Op het scherm werd een breed scala van metalen beitels, gutsen, bijlen en hamers getoond.

'Daarmee kan een ras zich dan steeds verder ontplooiën en wanneer ook nog eens wordt bedacht hoe men niet alleen afhankelijk hoeft te zijn van de eigen kracht, treedt de volgende fase in. Het opwekken van bruikbare en toepasbare energie door gebruik van lastdieren, het gebruik van windenergie, waterenergie, verbrandingsenergie, dat alles geeft een extra impuls'. Er verschenen verschillende beelden naast elkaar. Op de eerste was te zien hoe twee op ossen lijkende dieren aan weerszijden van een lange paal waren vastgebonden. De paal was in het midden verbonden met een as, die via een ingenieus rader-stelsel een mechanische hamer aandreef. Het tweede beeld toonde een primitieve windmolen, het derde een waterrad terwijl op het vierde een schoorsteen te zien was waaruit rook opsteeg van wat een verbrandingsoven leek te zijn.

De les vervolgde met een korte rondgang langs bekende beeldhouwwerken van de verschillende rassen die onderdeel waren van de Federatie. Als laatste kwam het menselijk ras aan de orde. De avatar zei 'Zoals je weet, zou het menselijk ras zijn ontstaan op de planeet Sol 3. We weten niet precies waar Sol ligt, maar wel dat dit

zonnestelsel voor de Federatie tot verboden gebied is verklaard. Wel hebben we heel veel beeldmateriaal uit het verleden en dus ook van de lokale kunstvormen. Als je die vergelijkt met de kunstuitingen die op de door mensen bewoonde Federatieplaneten zijn vervaardigd, dan is wel duidelijk dat ze een gezamenlijke oorsprong hebben'.

Hiermee werd de les afgesloten. Sam was blij dat hij niet zelf creatief aan de slag had hoeven, dat was zeker niet zijn sterkste kant. Maar hij rekende zich niet rijk, ongetwijfeld zou hij een van de volgende lessen wel met een beitel in zijn handen op een brok steen staan te slaan. Hij zuchtte diep bij het vooruitzicht. Aan de andere kant, het was de laatste les van vandaag geweest en dat was ook wel weer lekker. Genieten van de vrije tijd dus maar. Hij verliet zijn lesplek en liep naar de uitgang van het gebouw op zoek naar vriendjes om zich mee te vermaken.

3 Oneven dagen zou je over willen slaan (3628:07:05)

De volgende dag ging Sam met wat minder enthousiasme naar school, wetend dat hij vandaag geplaagd ging worden met FEDstorie, FEDspraak, biodiversiteit en planeetkunde. Na op het gebruikelijke punt afscheid van Jessica te hebben genomen, vervolgde hij de weg naar school. Onderweg trof hij weer wat kameraadjes, van wie sommigen juist zeer geïnteresseerd waren in met name FEDstorie. Sam kon daar weinig begrip voor opbrengen, elke keer weer had hij moeite zijn ogen open te houden bij de in zijn optiek uiterst saaie opsomming van historische gebeurtenissen. Maar ook vandaag zou hij zich er wel weer doorheen slaan. Hij troostte zichzelf met de gedachte dat ook deze schooldag eindig zou zijn.

Bij zijn lesplek aangekomen aarzelde hij bij de keuze van de volgorde van vakken. Normaliter stelde hij FEDstorie zo lang mogelijk uit, maar vandaag besloot hij er maar mee te beginnen, dan was het ergste deel van de lesdag weer achter de rug. Na FEDstorie zou hij dan FEDspraak doen, daarna planeetkunde en tot slot biodiversiteit. Vakken in afnemende mate van saaiheid, misschien zou hij dan tegen het eind van de lesdag een beetje wakker zijn.

Hij startte de FEDstorie sessie en de AI verscheen in beeld, deze keer als middelbare, saai uitzijnde schoolfrik. 'Goedemorgen Sam, ik zie dat je besloten hebt vandaag te beginnen met FEDstorie. Ik ben blij met je interesse voor dit schitterende vak. Je zult er geen spijt van hebben de dag zo te beginnen'. Sam keek wat argwanend naar de avatar; klonk daar een sarcastische ondertoon in diens stem door? Hij zou het bijna durven zweren. De avatar glimlachte bemoedigend en begon zijn verhaal. 'In de afgelopen periode hebben we het gehad over de moderne geschiedenis, die zoals je weet begint na de crisis van 3488. In de eeuwen daarvoor was de groei van de Federatie in een stroomversnelling geraakt en dreigde de expansie onbeheersbaar te worden. In 3488 bestonden er twee belangrijke politieke fracties. De Expansionisten wilden de groei, die zij als natuurlijk zagen, niet inperken en pleitten ervoor de bestuursfuncties te decentraliseren en de Federatie op te delen in meer of minder zelfstandige regio's. De Centralisten daarentegen vonden dat de groei te snel ging en waren voorstander van het gestuurd vertragen ervan, zodat de Federatie zich kon stabiliseren voordat een tweede expansiefase zou worden ingezet. Ook waren zij van mening dat een te snelle groei de Federatie militair kwetsbaar zou maken door de te grote verstrooiing van krachten. Vanzelfsprekend -de naam suggereert het al- waren zij voorstander van centraal bestuur'. Vorsend keek de avatar Sam aan en stelde wat controlevragen om te checken of Sam het verhaal nog volgde.

Hierna vervolgde hij: 'In 3488 beging de Ontdekkervloot van de Federatie een grote fout. Doordat men te gretig was om de expansie voort te zetten, werden bij een nieuw ontdekte planeet onvoldoende voorzorgsmaatregelen getroffen. Men zag over het hoofd dat de planeet wel degelijk door een ras met ontlukende intelligentie werd bewoond. De planeet werd gekoloniseerd en door genetische manipulatie ontdaan van een zeer giftige vogelsoort. De genetische manipulatie zorgde er voor dat de vogels zich niet meer konden voortplanten en daardoor binnen enkele tientallen jaren uitstierven. Hiermee werd de weg vrijgemaakt voor menselijke bewoning. Nadat de eerste kolonisten aangekomen waren, ontdekten ze na een aantal maanden vlakbij hun nederzetting een ingang tot een gangenstelsel'. Op de binnenkant van de bol die Sam's lesplek omsloot, verscheen een opname van hetgeen zich daarna afspeelde. Sam zag een onderzoeksteam de gangen binnengaan en al snel stuiten op de dode lichamen van een niet-menselijk ras. Hoe verder ze naar binnen gingen, hoe meer lijken men aantrof. De stem van de AI vervolgde, terwijl de beelden doorliepen: 'Uit onderzoek bleek later dat de vogels die waren uitgeroeid, weliswaar zeer giftig voor mensen waren, maar dat ditzelfde gif een essentieel onderdeel vormde van het dieet van het aangetroffen non-humanoïde ras. De aangetroffen wezens waren zonder deze stof aan hun voedsel toe te voegen, niet in staat het gangenstelsel te verlaten omdat ze zonder het gif niet bestand waren tegen de UV-stralen van hun zon. Hierdoor konden ze dus niet buiten de gangen op jacht gaan en vruchten plukken en verhongerden ze jammerlijk. Door het uitroeien van de vogels had de Ontdekkervloot onbedoeld ook de lokaal dominante soort uitgemoord. Bij verdere bestudering van het gangenstelsel bleek uit aangetroffen muurschilderingen en andere kunstuitingen, dat het hier een rudimentair intelligente soort had betroffen'.

De AI pauzeerde even om Sam de gelegenheid te geven de gruwelijke beelden en feiten te verwerken. 'Hiermee was het pleit qua expansie meteen beslecht. De Expansionisten zagen in dat iets dergelijks alleen maar had kunnen gebeuren door onvoldoende bezonnenheid. Met een overweldigende meerderheid besloot het Federatieve parlement de expansie af te remmen. De ontvolkte planeet werd ontruimd en er werd een gedenkplaats opgericht ter eeuwige nagedachtenis aan deze gitzwarte bladzijde uit onze geschiedenis. Er werden regulerende wetten aangenomen om zeker te stellen dat voortaan een dergelijke fout uitgesloten zou zijn. De expansie van de Federatie werd gelimiteerd op één parsec per jaar in alle richtingen gerekend vanuit Bexam. Concreet betekent dit een limiet van ruim drie lichtjaar per jaar radiaal vanuit Bexam. Als je je realiseert dat de diameter van de Federatie op dat moment ongeveer 1.500 lichtjaar bedroeg, dan zou dat nu theoretisch ongeveer 2.400 lichtjaar kunnen zijn. In de praktijk blijkt, dat de protocollen voor de